

5. Speule vur èn nao de sjooltitj

In de Vastelaoventstitj dink ik mieër as 'n andere titj in 't jaor terug èn woe 't vruugger waar in Méél. Mesjien kumt 't umdè Vastelaovent 'n fést is dè veul mitte platseleke identiteit (um de moeilek woord mèr 's te gebruuکه) te maake hé of mesjien kumt 't ók wa1 dördè ik zèèlef awwer wéer èn min gedachte 's géer lèt terug gao.

Di jaor héb ik me 's vur de geest wille haale woe 't er èn toeging óp de spulplats van de jóngessjool, wòr ik nò de léggere sjool ging van 1945 wies 1951.

Die spulplats waar geléége achter wa vruugger de H. Hartssjool waar mèr wòr nou wunninge zin èn wòr de brandweer zaat in de Sjoolstraot. 't Ennege wa nòg èn dien titj duu dinke is netuurlek 't gebouw èn ók de aaw linjebuuëm, wèlke d'r zowa 'n dikke hónderd jaor stòn.

Op de plats van de gimzaal stóng toentertitj 'n muur wòrrege as jeungske nie övverhin koost kieke. Die muur ging övver in 'n platdaak. Dòrónder waare 'n pómp, de w.c's, 't koole- èn tórrefhòk èn koostege sjuulle as 't réégende.

Op de zuidkant, wòr nou 't antènnebedrief van Geene li, stóng 'n lég muurke mi um de twénjtjich centimééter zwaor pinne duróp. Ménnige sjólier die dør övverhin wilde klimme, is dør mi zin bille èn blieve hèuke.

Enne maagere koost zich mi wa wringe tusse de pinne dør nò de butjekant van de spulplats begééve. D'r waare d'rbij die dør verrekt

hèndig in waare. Dè ge d'r gauw dörhin koost, waar hél belangriek, umdè de bèllekes die dör de pjne bin gesjoote woore bij 't voeballe, gauw gehald mooste kanne wéere: voebaltitj waar toe kóstbaar.

Voeballe waar wal 't mest gespulde spèl bij de jónges. Elke klas haa zòwa zin eige terrein. Linjebuuëm, de stieppe van 't platdaak, jès èn kèjje waare de goolpèùl. Voeballe waar aaltitj spannend, óf ge nou ónderén spulde of klas teege klas. Vural de vééjfdè teege de zisde èn de vierde teege de dréjde waare um niet te vergéete.

Ik wónde fieftich mééter van de sjool èn as de bèl ging vur 't begin van de sjool um hallef twieë, haa ik nòg óp titj kanne kómme, as ik dan tusj èngeloeëpe waar. Mèr um hallef ieën -'t ééte waar nèt dör de kéełstóng ik tusj al te gieppere um nò sjool hin te gao. Ik móg in èlk geval nie vur hallef ieën wég.

Wörum wilde ge zò vruug nò de spulplats ? Ge wilde de uurste óf twédde penantie hébbe! Teege én uur waare de voeballers aliemòl ènwizzich èn koost de pertééj pas goe beginne. 't Bèlleke waar nie mieër as 'n kléénj tènnisbèlleke. In d'n òrlogstitj makten bruurs van mij zèèlef 'n bèlleke van tódde mi illestiek bij mekaar gehaawe. Wij han wa mieër as zòn tóddebèlleke mèr veul mieër waar 't énjtj jòrre fértich nie.

Zòn bèlleke wou nògal 's géér dör de pinne hinsjiete óf övver de muur hin de poel in. Achter de muur van de jóngessjool lag 'n brandkuul, 'n sórt vijver mi hégge derumhin um 't bluswatter van de brandweer óp te slao. Vur óns waar de poel (de oe langk utjsprééke). Ge moest flink teege de muur ópspringe um d'r övverhin te kómme èn sóms moostege klètshèèndje gòn stao um ènne andere dörövverhin te kanne laote gao.

Méstkérrès, zeeker in de zómmemònde, stóng die poel druueg mèr dan stóng ie ók vól brandnittele. 't Waar 'n pèrsekussie um dan 't bèlleke te vinge, a1 zochtege mi acht man. As 't goe is, moette d'r nou nòg bèllekes ligge die toen nie gevónge zin gewórre.

't kot of kesjót

Achter de spulplats èn de noordkant laage wa heuzjer mér ók -èn die makten óns wal 's néjsjierreg- 't kót of kesjót

èn 't kedaaverheusjke. As we nò die bèllekes èn 't zuuke waare, kwaam

d'r wal 's ojt ènne utj Son, van de destructor. Die kwaam 't kedaaver van 'n vèèreke òf 'n koe haale. Wa koos 't dòr dan stinke bij de poel ! Van 't kót kan ik mij nie herinnere dètter òjt ènne landloeëper òf ènne zatlap in gezéete hé. 't Moet tòch wal 's gebeurd zin, zégge ze.

Waare we 't voeballe muug, dan ginge we sléégere. Van tusj broochtege ènne zèèlefgemakte slééger mi nò sjool, 'n plènkske mi ènne kórte steel. 't Spèl begoost mi ènne gòjjer. Die próbeerde iemmes te raake. Haa hij iemmes gerakt, dan moest de gerakte mi de gòjjer meespeule um wér andere te raake. Mitte slééger moochtege òw afweere: dan waarege nie gerakt. De kunst waar um zò laang meugelek óngerakt te blieve. Op 't leest waare d'r nòg mèr 'n paar jónges övver. Die kreege 't hél moeilek teege zòn övvermacht. Waar iedderieën gerakt, dan waar 't spèl utj. Echt gevòrlek waar sléégere nie, mèr d'r zin tòch hél wa wichter eumgeloeëpe bij ditte.

Bókspringe dirrege ok wal 's, mèr dè din we mieër tussendör. Hier waar 't de kunst um zò hòg meugelek te kómme. Wannieër ge övver ènne hin koost springe die groeët waar, rééchtóp stóng en allieën mer zinne nèk 'n bietje dörboog, waarege bij 't bókspringe d'n hèld.

Wal 'n gevòrlek spèl waar 't kittingjaage, 'n sórt tikkeloëpe. Enne, die 'm waar, begoost èn te tikke. Waarege getikt, dan moostege òw ènslutje bij de jóng die 'm waar: ge moest de haand pakke. Mi twieë tegeliek ginge dan jaage óp ènne andere. Harrege die getikt, dan moest die zich wér ènslutje. Op 'n gegéëve mómènt harrege ènne sliert van mesjien wal vieftien jónges èn dan woor 't gevòrlek. De vurste, die wilde tikke, sleurde mi gewéld de sliert mee. Die in 't midde van de sliert liep, haa 't nòg nie zò slèècht, mèr owieë, d'n butjestel! Vanweege de middelpuntvliegende kracht vlóg die zówa dör de pinne nò butje hin. Hél wa wichter zin bij di kittingjaage eumgeloeëpe èn veul kittingjaagers zin mi kepótte knéjje nao sjooltitj nò husj kanne gao.

Dan waar 't kéjsjeute 'n hél wa rustiger spèlleke. Tiggewórrich zierrege nie veul kéjsjeuters mèr: ge kaant verdórrie gén kuulkes mèr maake. Overal is t'r bestraoting. Op de spulplats van de jóngessjool, vruugger, ging dè hél goe. De haalve plak waar zand. Inéns waare ze d'r, de kuulkes, èn dan begoost de kejsjeutetitj. Mi twieë, dréj, vier man stóngge ge óp zòn twieë, dréj mééter van 't kuulke. Netuurlek ging 't um de kejsjeute.

Latter héb ik dik gemèrkt, dè 't in 't leeve um de knickers, sòrrie kéjsjeute, gé. Dè is toentertitj al begónne óp de spulplats van de jóngesjool: dè gevuul van dòr gé 't nou um! Enne begoost mi ènne

kéjsjeut te gòjje èn de andere kwaam dòraachter èn de beurt. Wie 't deechtst bij 't kuulke lag mi zinne kéjsjeut, móg as uurste prebeere de zinne èn die van de andere in 't kuulke te sjuuve mi zinne wisjvinger. Lukte dè nie, dan móg de volgende. Die de leeste kéjsjeut in 't kuulke mikte, krig alle kéjsjeute die d'rin laage. Sómme ginge mi éne buul vól kéjsjeute nò husj, andere dòrenteege...

Mèr wa zee ik, zò gé tè in 't lééve. Ik héb dik verlórre bij 't kéjsjeute: ik waar dòr nie hèndich in. Ge had lémmé kéjsjeute, de goekòpste, glaaze, die waare mieër wérd, èn bòlkerds, dè waare de dikste. Vur éne bòlkerd moostege bij 't toesse wal viefdien wies twénjtjich van die lémmé gééve. Kéjsjeute din we ók wa1 's nao sjooltitj.

Ik haaw d'r mi óp, anders wérd min verhaal te langk. Géllie begriépt wal, dè wij óns vruugger vur è nók nao de sjooltitj nie vervéelde. Vur mij zin 't hél sjòn herinneringe die ik òlie nie héb wille ónthaawe.

Herman van de méster